

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 14, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 86

ZAVEZNIKI STISKAJO OSIŠČE V VEDNO MANJŠI KOT V AFRIKI

Rommel ima še vedno na razpolago 210,000 mož, od katerih je 150,000 Italijanov.

ANGLEŠKI BOMBNIKI BOMBARDIRALI ITALIJO

LONDON, 14. aprila. — Poročila iz Rima in Marseillesa naznanjajo, da so tokom zadnjih noči pričele čete osišča odhajati iz Tunisijske. Poročila naznanjajo, da prihajajo te čete v italijanska pristanišča Cagliari, Trapani in Marsala.

Ozemlje se vedno bolj krči

Zavezniki glavni stan v Tunisiji, 13. aprila. — Ozemlje, na katerem se nahajajo čete osišča, se čedalje bolj krči in Nemci ter Italijani se nikjer več odločno ne ustavljajo.

Angleška osma armada in del prve armade bide po zadnjih stražah maršala Rommela, dočim se njegove glavne čete umikajo preko Enfidaville črte.

Prodiranje angleških prednjih straž

Patrole angleške prve armade prodirajo v smeri proti Dжебini, dočim so francoske čete zavezle Dжеб Kerachoun, kraj ki leži 12 milj severozapadno od Dжебetine.

V Londonu so mnenja, da bo imel nemški maršal Rommel s četami generala von Arnima o 150,000 mož, od katerih je 150,000 Italijanov.

Napad na konvoj

Ameriški bombniki so napadli večerj velik konvoj osišča, ki je obstojal iz dvanajstih ladij. Rakšno škodo so povzročili bombniki konvoju, poročilo ne pove.

LONDON, sreda, 14. aprila. — Sredi so prileteli angleški bombniki iz Anglije ter bombardirali italijanska mesta.

ZDRAVNICE SPREJETE V VOJASKE BOLNIŠNICE

WASHINGTON, 12. aprila. — Senat je večerj odobril predlog, ki dovoljuje zdravnicam vstop k armadnim in mornariškim zdravniškim oddelkom.

Potom te predloge bodo ženske zdravnice upravičene do enakih stopinj plač in drugih privilegij, ki so dovoljeni moškim. Vstopile bodo v vrste oficirskih zdravstvenikov za časa vojne in za dobo šestih mesecev po vojni.

AMELIA EARHART UJETNICA?

WASHINGTON — Kapetan Palmer Putman je sredi izjavo, da so govorice, da je njegova žena, znana aviatičarka Amelia Earhart, ki se jo pogreša že iz leta 1937, ko se je nahajala na poletu preko Pacifika, ujetnica Japoncev.

Izjavo je podal, potem ko je bilo objavljeno, da M. L. Brinson, predsednik Georgia Tech univerze, ki je vodil obširno preiskavo za izgubljen aviatarko, sumi, da je padla v japonsko roko.

KAVA KOT MERILO PATRIJOTIZMA

PHILADELPHIA, 13. aprila. — Vodilni hoteli v tem mestu so pripravljene postreči gostom pri obedih z dvema skodelicama kave, ampak to le pod pogojem, da pri naročilu druge skodelice kupijo vojni bond za \$18.75.

Rusi so odbili nemški napad pri Leningradu

Na donski črti so prešli Rusi zopet v ofenzivo. — Zastoj splošnih in večjih bojev.

AMERIŠKA LETALA ZOPET NAD NEAPLOM

KAIRO, 13. aprila. — Prošlo nedeljo in ponedeljek so bili ameriški bombniki zopet nad Neaplo, drugim največjim italijanskim mestom, ki je glavna baza osišča za pošiljanje ojačen generalu Rommelu v Tunisiji. Amerikanci, ki so sestrelili tri sovražna letala in morda uničili nadaljnih pet, so izgubili v obeh napadih eno letalo.

OBTOKEN RADI "PIJANE JEZE"

BEVERLEY HILLS, Cal., 13. aprila. — Edward Earl Adams, star 30 let, je bil obsojen na dva dni zapore radi "pijane jeze". Aretiran je bil večerj, ko je pijan križem krašem jezdil po mestnih ulicah.

Obtožena radi zapuščene deteta

Mrs. Caroline Guinee, stara 23 let, in njen mož Charles, se bosta morala zagovarjati pred sodnijo, kjer sta pred mesecem dni zapustila dve leti staro nezakonsko dete, ki ga je Mrs. Guinee imela z nekim drugim moškim, in se podala v Buffalo, kjer sta bila pred par dnevi aretirana in privedena nazaj v Cleveland. Dete je bilo najdeno 18. marca pred vhomod v May Co. trgovino in se nahaja v zavodu mladinskega sodišča. Dvojica trdi, da je otroka pustila, ker jima je bil v breme. Mati je Guinee-ja poročila pred par meseci, ko je slednji prišel sem za delom iz Joliet, Ill., kjer je bil zaprt radi avtomobilske tatvine. Dvojica trdi, da razen v Buffalo ni mož radi svoje kriminalne preteklosti nikjer mogel dobiti stalnega dela.

Pokojni Berčič

Včeraj zjutraj okoli 2:15 ure je preminil na svojem domu po dolgi in mučni bolezni John Berčič, star 59 let, ter stanujoč na 438 E. 160 St. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Josephino, rojeno Požeg, sina Johna, ml., bivajočega v Californiji, dve hčeri Amalijo, poročeno Jakopin, in Rose, poročeno Lupis, ter tri vnuke. Doma je bil iz vasi Bregana, občina Samobor, kjer zapuščala štiri sestre in več sorodnikov. Tukaj je bival 30 let in je bil član društva Zvezda št. 14, H.B.Z.

Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:45 uri iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje in nato na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

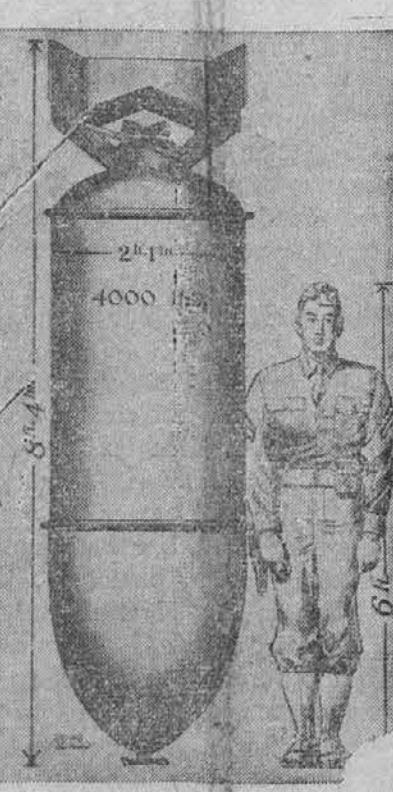
Lokalni odbor JPO

V četrtek večer ob osmih se vrši važna seja odbora in vseh delavcev, ki so se priglasili za sodelovanje pri nedeljski dobrodelni prireditvi v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pridite gotovo, da se ukrene vse potrebno o pravem času. Seja se vrši v starem sloopju.

Nova barva

V Grdinovi trgovini na 6127 St. Clair Ave. si sedaj lahko nabavite nove vrste barvo, ki se imenuje "Flatlux", in katero se lahko porabi tako kot je, ter je ni treba posebej zmešati z drugo tvarino.

"Block-Buster"



Na sliki je 4,000-funtna letalska bomba, ki je bila izdelana v Ameriki in vržena v Nemčiji na zemljo. Ogromnost bombe vidimo v primeru z vojakom. Eksplozivno moč te bombe smo nedavno opisali.

Shod v SND

V petek večer, dne 16. aprila, ob 8. uri se vrši v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., shod, na katerem bo govoril Joseph Brandt, državni organizator Komunistične stranke v Ohio. Predmet govora bo "Resnica o Jugoslaviji". Brandt je veteran Abraham Lincoln brigade in se je v Španiji seznanil z mnogimi jugoslovanskimi borilci, ki so se na časa španske vojne nahajali v mednarodni brigadi, sedaj se pa borijo z partizani v Jugoslaviji.

Stavka v Thompsonovih tovarni na Clarkwoodu

Stavka je baje avtorizirana od vodstva CIO - UAW organizacije.

Snoči ob 9:45 je bilo prekinjeno delo v Thompsonovi glavni tovarni na Clarkwood Rd., kjer je bil baje "avtoriziran štrajk." To je prva avtorizirana stavka v deželi izza napada na Pearl Harbor. Stavko je proglasila CIO United Automobile Workers unija.

Danes zjutraj je stavka še vedno trajala. CIO si še pet let prizadeva organizirati delavce v tovarni.

Ed Hall, CIO organizator v Thompsonovi tovarni, je izjavil, da je na stavki okoli 800 delavcev izmed 1,200 moških in žensk, na tretjem shiftu pa je zastavkalo 935 delavcev izmed 1,200.

Raymond S. Livingstone, predsednik družbe in ravnatelj delavskih odnosov, je izjavil, da je stavka "izjalo viten." Rekel je dalje, da je pustilo delo samo 65 delavcev v dveh oddelkih tovarne. Kompanijski zvočnik je pozval delavce pred tovarno, ki se niso upali skozi vrste piketov, naj pridejo na delo, nakar jih je res približno 50 šlo delat.

Livingstone je dejal, da je slišal, da namerava unija pozvati k piketiranju delavce in unijske člane od Fisher Body in White Motors localov.

Rečeno je, da je R. J. Thomas, predsednik U. A. W. organizacije, avtoriziral stavko, ako kompanija ne vzame nazaj na delo 12 delavcev, ki jih je odslavila.

Mrs. ANTHONY ZULIC

Mrs. Anthony Zulic, stanujoča na 21750 Edgecliff boulevard, Euclid, Ohio, je lansko leto prejela prvo nagrado v kontestu amaterskih šivilj. Prejela je \$150 v vojnih bondih ter zanimivo potovanje v New York. Nagrado je prejela, ko je predložila v kontestu obleko, ki jo vidite na njej na gornji sliki.

Duhovnik Metod Mikuš je baje suspendiran

Poročilo katoliškega lista v Ameriki o duhovniku Mikušu, ki se nahaja pri partizanih.

"The Catholic Universe Bulletin" je priobčil 9. aprila sledečo vest na prvi strani:

LONDON. — (NC) — Simpatičari komunistov razširjajo tukaj izjavo, ki je naslovljena na katoličane vsega sveta, pozivajo na sodelovanje med katoličani in komunisti, podpisano od "doktorja" bogoslovja, Metoda Mikuša, rimsko-katoliškega duhovnika iz ljubljanske škofije, kaplana glavnega štaba osvobodilne armade in partizanskih oddelkov v Sloveniji.

"Tem potom se zatrjuje na podlagi izjave duhovnika iz iste škofije, ki tukaj vodi borbo, da je bil Metod Mikuš, dasi posvečen duhovnik ljubljanske škofije, suspendiran, predno se je vojna pričela in dotični duhovnik tudi zagotavlja, da mu suspendacija še ni bila odvzeta.

"Zagotavlja se tudi, da Metod Mikuš ni imel doktorata na nobeni univerzi do marca 1940, ko je zapustil deželo po nemški in italijanski invaziji."

Suspendiranje duhovnika pomeni, da ne sme darovati maše, niti ne sme deliti nobenih zakramentov ali vršiti kakih drugih funkcij, ki jih daje Cerkev katoliškim duhovnikom.

Delegat Jugoslovanske vlade prispel v New York

Jugoslovani pripravljeni na invazijo

NEW YORK, 11. aprila (NYT). — V večerjnjem New York Timesu se nahaja naslednja vest:

Včeraj je pristalo na La Guardia Field letalo American Export Airline s 15 potniki iz Velike Britanije. Med njimi se je nahajal Fran Gabrovšek, član komiteja jugoslovanske vlade v izgnanstvu, ki je prišel v Ameriko za tri mesece, da se posveti povojnim problemom.

G. Gabrovšek je izjavil, da je armada generala Draže Mihajloviča pripravljena na udar proti ilirski osišči, ki jih obkrožajo; udarila bo kakor hitro se bo začela zavezniška invazija Evrope. Dodal je tudi, da so poročila o frikacijah med silami generala Mihajloviča in jugoslovanskimi partizani pretirana; spori nimajo onega ostrega značaja, katerega jim pripisujejo.

Pritožbe vsled psov

Zadnje čase se sliši več pritožb, da povzročajo psi, ki teka po sem in tja, škodo zlasti po vrtovih. Priporočljivo je, da kdor lastuje psa, da ima zanj prostor ter da skrbi, da se ne klati po sosednjih dvoriščih. Z okopavanjem vrta je veliko dela in truda in nihče ne vidi rad, da mu delo uniči pes.

Tatovi bodo kadili

Clevelandska policija je na lovu za dvema banditoma, ki sta pri vohu Nickel Plate tovarne skladišča na E. 9th St. in Broadway odpeljala tovorni avto, na katerem je bilo za \$12,000 cigaret. Voznik je bil tudi odveden, ampak bandita sta ga v Warrensvillu izpustila.

ŠEST-DNEVNI MINIMALNI DELAVSKI TEDEN V PREMGOVNIKIH

Lewis je sprejel predlog, operatorji pa se ne ogrevajo za vladno premirje.

ŠEST-DNEVNI DELOVNI TEDEN NAJ BI BIL TEMELJ VSEH POGAJANJ.

NEW YORK, 13. aprila. —

Danes so se pridružili lastniki premogovnikov mehkega premoga na severu lastnikom na jugu v zahtevi, da se njihov spor glede mezd certificira pri delavskem vojnem odboru.

Lastniki premogovnikov pravijo, da so običajna pogajanja glede uravnave mezd za 450,000 premogarjev na mrtvi točki, John L. Lewis pa naznanja, da so premogarji sprejeli ponudbo vlade, ki bi pomenila, če bo urresničena, da bi dobili premogarji po \$2.25 poviška na dan.

Izjava delavske tajnice

Delavska tajnica Frances Perkins naznanja, da je Lewis sprejel zahtevo vlade, da naj se sprejme šestdnevni delovni teden kot temelj vseh nadaljnjih pogajanj. Rekla je tudi, da so operatorji odklonili ta predlog, vendar pa je še upanje, da ga bodo sprejeli.

Premogarji in lastniki rogov so še pred več meseci sprejeli 6-dnevni delavnik kot bazo svojih pogajanj, vendar pa niso operatorji prisiljeni obratovati po šest dni na teden.

Lastniki rogov dalje naznanjajo, da niso sprejeli odgovora od predsednika Roosevelta, na katerega so apelirali, naj spravi spor pred vojni delavski odbor.

Javna igrišča

Šolski odbor je sklenil, da se v ponedeljek odpre 24 šolskih igrišč med 3:30 in 6:15 popoldne, kjer bo imela mladež priliko do razvedrila pod nadzorstvom. Kaj se bo ukrepilo glede zgornjih večernih ur, kadar bo končano šolsko leto, je odbor prepustil razvoju. Preskrba igrišč pod pravilnim nadzorstvom za mladino je v današnjih razmerah, ko je na tisoče očetov in mater zaposlenih v vojni industrijah, eden izmed perečih problemov šolskih oblasti in mestne vlade.

Nenavadno drevje

Aktivnosti v mestnem "greenhouse" v Gordon parku so baš sedaj na višku. Tu se na stotero dreves goji, ki se jih pozneje posadi po mestnih parkih. Poleg teh je tudi lepa zbirka tropičnih dreves, kot na primer palme, oranže, grapefruit, banani, in številne druge nenavadne rastline. Banane sedaj rodijo in če še niste videli kako rastejo banane in oranže, imate sedaj priliko, da si te posebnosti ogledate brezplačno v "green - house", ki je odprt vsak dan od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne.

Nov grob

Včeraj zjutraj je preminila Johana Cecelic, stanujoča na 21070 N. Vine St. Pogreb ima v oskrbi Svetkov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Na operaciji

Danes zjutraj se je podvrgel operaciji v Glenville bolnišnici v Mrs. Tibyash, sin družine Mr. Tibyash, 16318 Huntmere Ave. Želimo, da bi čimprej popolnoma okrevail!



Pretekli teden so bili pozvani od naborne komisije sledeči slovenski fantje: William Zupanec, Elmer Perse, George Plavac, Frank Tolar, Jerome Brentar, John Stanic, Edward Pryatel, Edward Stampfel, John Zaverl, Jack Kofol, Joseph Gregorich, Mike Smrdel, Joseph Brentar, Peter Fenda, Rudolph Loretiasch, Joseph Hrvatin, Edward Poles, Tony Anzlovcar, Joseph Strmac, Tom Klisuric, William Cimperman, Rudolph Pirman, John Kuk, John Ivancic, William Latkovic.

K mornariški in obrežni straži sta bili pozvani: Joseph Sinček, 1410 E. 40 St., in Anthony Cvelbar, 5353 Stanard; k marionom: Albert Pintaric, 1444 E. 40 St., Nicholas Uranko, 1434 E. 40 St., in John Mirtic, 5406 Spencer Ave.

Pri vojakih se nahaja Frank Berus, sin družine Mr. in Mrs. Berus, 728 E. 155 St. Njegov naslov je: PFC. Frank Berus, 35530800, 14th MESS Sq. Brks. 529, Sheppard Field, Texas.

CHURCHILL O BORBI PROTI SUBMARINOM

LONDON, 13. aprila. — Premijer Churchill je izjavil danes v parlamentu, da so zavezniške sile več kot kos v borbi proti nemškim submarinom, ampak ni hotel podati nikakih števil. Odgovarjajoč na neko vprašanje glede izjave ameriškega mornariškega tajnika Knoxa, da so bile izgube v mesecu marcu izredno težke, je Churchill rekel:

"Posledice podmorniške borbe so resne, kakor so bile vedno. Ampak njegova (Knoxova) izjava se tiče omejene dobe, neposredno pred katero so bile potopitve zelo majhne."

Kandidat za councilmana

Včeraj so pričeli prijatelji pobirati podpise za Frank J. Supanicka, ki bo na demokratski listi kandidiral za mestnega odbornika, za 32. vardo.

Kandidat je rodom Slovenec, star 38 let. Rojen je bil v Clevelandu in zadnjih 34 let živi v collinwoodski naselbini. Svoječasno je delal v collinwoodski podruž. North American banke na Waterloo Rd., sedaj pa je uposlen pri Cleveland Graphite Bronze Co.

Frank J. Supanick živi s svojo soprogo Frances, rojeno Knaus, dvema otrokoma in materjo Mary na 686 E. 157 St.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osišče in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge tujerazne države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PAN-SRBI ALI SAMO JUGOSLAVIJA

Dne 18. februarja je jugoslovanska vlada v Londonu objavila pod gornjim naslovom svoj memorandum. Svrha tega memoranduma je bila, odgovoriti na kritiko glede generala Mihajlovića ter na kritiko jugoslovanske vlade, "sugerirano v gotovih krogih levega krila."

"Ali je odpor proti osišču v Jugoslaviji v resnici razdvojen sam proti sebi?" Ali je Mihajlović zagrešil napako ter pričel izvajati sekcionalno, čisto "pansrbsko" politiko? To so vprašanja, na katera obeta dati odgovor ta službeni memorandum.

Takoj v pričetku memorandum priznava, da niso niti vlada, niti njeni kritiki "natančno poučeni o vsem tem, kar se dogaja" v Jugoslaviji, ter da si vsi — vlada in njeni kritiki — "v veliki meri, dasi ne docela, prizadevajo pretolmačiti isti material."

Da dokazuje, da je Mihajlović "razpustil večino svojih čet v pričakovanju ugodnega trenutka," ko bodo zavezniki izvedli invazijo Balkana, kvotira memorandum neki švedski časopis, ki pa od svoje strani zopet kvotira kroge, "kateri stoje blizu jugoslovanske vlade v Londonu." Toda važno je vsekakor to, ker ta uradni memorandum priznava, da se Mihajlović več ne bojuje. Da-li je "razpustil" svoje čete, ali so ga morda slednje zapustile ali pa morda nima več armade, s katero bi bilo vredno še kaj pričeti, vse to so odprta vprašanja.

Memorandum nato kritizira Louisa Adamića zaradi njegovega apeliranja na progresivne Zedinjene države ameriške, naj slednje zavzamejo vodstvo ter adoptirajo progresivne partizane kot resnične reprezentante Jugoslavije, "ker je Mihajlović reakcionar, ker se bori proti partizanom in ga, kot orodje jugoslovanske vlade, podpirajo reakcionarji v Veliki Britaniji."

Memorandum dalje svetuje, naj gledamo na Jugoslavijo "z uradnimi, toda razumevalnimi očmi." Torej kdo so partizani? Čujmo, kaj pravi glede tega ta memorandum. "Partizani predstavljajo kot splošno gibanje silo narodne mase, splošno jugoslovansko vstajo za socialno pravico in narodno osvoboditev, to je revolucija, ki še ni popolnoma koordinirana s temeljnimi jugoslovanskim narodnim odporom." (Ta službeni memorandum je objavil tudi "Jugoslovanski informacijski center" v New Yorku, ki je agencija Kraljevske jugoslovanske vlade, toda ta agencija je izpustila iz memoranduma besede "za socialno pravico in narodno osvoboditev" ...)

Ta definicija partizanov je za nas sprejemljiva. Mi se strinjamo tudi s trditvijo, "da je za vsemi sovražnikovi prizadevanji namen, da se naščuje Srbe in Hrvate druge proti drugim, zanikamo pa, da bi tičali enaki nameni za kritiziranjem Mihajlovića in jugoslovanske zamejne vlade."

Od predsednika SANSa

Bratje in sestre!
SANS je izdal proglas za obhajanje SLOVENSKEGA DNEVA po slovenskih naselbinah. To naj bo dan, ko naj Slovenci demonstirajo za ideale, za katere naši rojaki v stari domovini trpijo in stradajo, se bojujejo in umirajo in v katere verujejo tako trdno, da jim nobena žrtev ni prevelika. To naj bo dan, ko jih podkrepimo v tem silnem boju, polnem nadčloveškega junaštva.

Naša se bo pot, da se jim sporoči, kar bo zanje nedvomno mogočno bodrilo, in sicer da se Slovenci po vsej Ameriki spominjajo njihove tragedije in njihovega odpora in da se pripravljamo storiti svoj delež za njihovo zedinjenje, za njihovo

osvoboditev in srečnejšo bodočnost.

Ta dan naj opozori tudi Amerikance na krivice, ki so bile storjene nad slovenskim narodom — ne le v sedanjem sporu, ampak že po prvi vojni, ki so namestili edinstva in svobode dobili razkosanost in tuje jarme.

Z ozirom na važnost tega praznovanja vas prosimo, da se ga udeležite v vsaki naselbini, kjer niso razmere take, da bi to bilo popolnoma nemogoče. Če se ne more prirrediti velik zbor, pa imejte vsaj sejo, na kateri naj se sprejmejo primerne resolucije, tako da bomo mogli rojakom v stari domovini sporočiti, da so se jih spomnili Slovenci po vseh naselbinah in jim obljubili svojo pomoč.

V mnogih naselbinah bo mogoče doseči, da proglasijo župani to nedeljo za SLOVENSKE DNE. V takem slučaju se potrudite, da to storijo. Vsako ve-

liko gibanje potrebuje reklame; Slovenci si morajo pridobiti simpatije ameriškega javnega mnjenja, da se na ta način izpodbije vpliv volkov v ovčjih kožah. Ponekod bo mogoče dobiti mestno dvorano za zborovanje; tudi to koristi naši pravični propagandi. Porodilo bo vprašanja, kaj hočejo Slovenci, in pojasnila, ki jih morete dati na to, bodo vzbudila zanimanje za našo stvar. Sicer pa poznate sami najboljši razmere v svojih naselbinah in boste najbolje vedeli, kako morete doseči največ uspeha.

Nedeljo smo morali izbrati iz popolnoma razumljivih razlogov; ob delavnikih je v sedanjih razmerah vsaka podobna proslava nemogoča.

Ne pozabite nam sporočiti o poteku svojega praznovanja in postali prepisa sprejetih resolucij. Treba je pokazati, da je to ljudsko gibanje, neodvisno od vsake vlade in izvirajoče iz ljudskega prepričanja, iz ljudske volje za resnično zmago nad fašizmom in vsakim zatiranjem sploh.

Prilagamo vam dve resoluciji; če nimate časa in prilike, da bi sestavili svoji, lahko sprejmete ti dve.

Storite, kar morete, da bo ta prireditel uspešna; kajti čim večji bo njen uspeh, tem bolj bo pomagala našim bratom in sestram v domovini.

Za Slovenski ameriški narodni svet:

Elbin Kristan, predsednik Resolucija 1

Današnji zbor, s spominom na neopravičeni, a danes nameravani pripravljeni fašistični napad na Slovenijo, ki je pomemben začetek tragedije slovenskega naroda, izreka svojim rojakom v stari domovini svoje najiskrenejše simpatije in njegovega bojem zoper fašistično tiranstvo najtoplejšo pozdrave. Obenem obljubuje zborovalci, da bodo storili vse, kar je v njihovih močeh, za narodno osvoboditev in za uresničenje slovenskih idealov v Zedinjeni Sloveniji in v novi, federativni, resnično demokratični Jugoslaviji. Nezaslišane žrtve slovenskega naroda ne smejo biti zaman, na razvalinah temne preteklosti se mora zgraditi nov svet, kjer bo svoboda in dejanska enakopravnost delež vsega človeštva in bo torej tudi slovensko ljudstvo moglo uživati dobrine demokracije in svetlobe. Za ta cilj se zborovalci zavazujejo, da bodo dali Sloven-skemu ameriškem narodnemu svetu, dokler ostane zvest sklepom prvega Slovenskega narodnega kongresa, vso svojo podporo.

Resolucija 2

Ker je prvi pogoj uresničenja idealov, ki jih je predsednik Roosevelt označil s svojimi "štirimi svobodami" in podpredsednik Wallace z besedami o "revoluciji navadnega človeka," zmaga Združenih narodov dosledno zmaga Zedinjenih držav nad fašizmom in reakcijo, ponavlja današnji zbor obljubo, da bodo Slovenci v tej deželi storili vse potrebno za pospeševanje ameriških vojnih naporov.

Zborovalci imajo pred očmi nepopisno trpljenje zaslužjenih narodov v Evropi, Aziji, Afriki in Oceaniji vstevši brate Slovence kakor tudi njihov odprti in podtajni odpor in razumejo, da ne more biti v dvajsetem stoletju in v bodočnosti svoboda in varnosti nikjer, če ni prost in varen ves svet. Žrtve, brez katerih je zmaga nemogoča, se doprinajajo za doseganje najvišjih ciljev človeštva; Slovenci v tej deželi so doprinjali žrtve doslej in jih bodo doprinjali, dokler ne bo osišče brez-pogojno kapituliralo in tiranstvo poraženo enkrat za vselej.

Konferenca za vzgojo in šolsko obnovo Evrope

Konferenca na newyorški univerzi

Pod pokroviteljstvom newyorške univerze in United States Committee on Educational Reconstruction, se je začelo večeraj dvodnevno zasedanje konference pod imenom "Institute on Educational Reconstruction in Central and Eastern Europe."

Ta institut sta organizirala newyorška univerza in United States Committee on Educational Reconstruction, skupaj s Central and Eastern European Planning Board, v katerem se nahajajo Čehoslovaška, Poljska, Grčija in Jugoslavija. Institut je otvoril predsednik univerze, G. H. W. Chase, s pozdravnim nagovorom delegatom in gostom.

Predsedniku Chase-u se je zahvalil chairman Planning Board-a, minister Sava N. Kossanović, ki je nato naslovil institutu naslednji govor:

"Ko so naše štiri države — Čehoslovaška, Poljska, Grška in Jugoslavija — osnovala organizacijo Central European Planning Board-a, je bil naš namen predvsem, da objasnimo Ameriki one probleme, ki so na našem skupnem ozemlju — na katerem živi okoli 100 milijonov ljudi — skupni in podobni. Naša predpostavka je bila, da se mora ta vojna zaključiti z ustvaritvijo večjih skupnosti in s porušenjem zaprek med narodi — v blagor splošnosti. Odločili smo se, da bomo najprej proučevali one ekonomske in socialne probleme, ki vežejo naše narode v eno celoto, ter jim potem — kakor smo to sklenili pri osnovitvi — poiskali skupni imenovalec."

"Problem vzgoje je za nas eden od najvažnejših. Ne le zato, ker mora biti del človeštva posvečen temu problemu čimveč skupnih sredstev in naporov — pre-vzgoja s fašističnimi doktrinami zastupljenih organizmov Nemčije in Italije nam je morda eden od najvažnejših problemov povojne rekonstrukcije — temveč še mnogo bolj zato, ker naša ozemlja doživljajo na tem polju isto usodo."

Grčija, Čehoslovaška, Jugoslavija in Poljska doživljajo pod nacistično in fašistično okupacijo poleg materialne in ekonomske destrukcije, poleg uničenja državnih organizmov, po svojih posledicah morda še usodnejšo destrukcijo — s sistematično krvavim iztrebljanjem inteligence; okupator — poleg svojega zgodovinsko sovražnega stališča napram nam — je prišel do predpostavke, da mu bodo zemlje, o katerih smatra, da spadajo v njegov življenjski prostor — tudi v slučaju, da vojno izgubi — še vedno odprte v svrhu eksploatacije, ako bodo ostale brez inteligence."

"A radi tega vse to ni le naš problem, nego problem vsega človeštva. Iniciativa, katero sta prevzela New York University in United States Committee for Educational Reconstruction z osnovo organizacije našega instituta, ki bo proučeval problem vzgoje v najbolj opustošenem delu sveta, bo dragocen doprinos k razpravi o mirovnih ciljih."

"Kot predsednik Central and Eastern European Planning Board-a se zahvaljujem organizatorjem tega dela, o katerem vem, da bo našlo najbolj ugoden odmev pri narodih, ki na najstrašnejše torture odgo-

varjajo sovražniku človeštva z odporom in borbo."

Za njim je govoril dr. John W. Studebaker, United States Commissioner of Education, ki je poudarjal potrebo gospodarske in politične razorožitve in reorganizacije, ter vsaj začasne kontrole nad vzgojnim sistemom Nemčije. Za njim je govoril tudi zastopnik State Department-a, dr. Ralph Turner, ki je kot opazovalec izjavil, da State Department posveča temu problemu največjo pozornost. Izrazil je upanje, da bo prišlo do sodelovanja vseh zedinjenih narodov v programu kulturne in znanstvene obnove.

Med drugimi govorniki so bili dr. Felix Gross (Poljska), Jan B. Kozak (Čehoslovaška) in številni drugi vodilni ameriški in zavezniški predstavniki vzgojnih institutov. Konferenca se bo nadaljevala jutri.

Priznanje žrtvam in borbam Jugoslavije

Najpopularnejši radio komentator opozarja ameriško javnost na borbe in žrtve Jugoslovancev

Raymond Gram Swing, najpopularnejši ameriški radio komentator, katerega slušalstvo cenijo na 20 milijonov, je postavil večji del svojega programa žrtvam in borbam v naši domovini. Njegovo predavanje prinašamo v celoti:

Od vseh narodov, ki prisluškujejo grmenju vojne v Afriki in silovitim zračnim napadom zaveznikov na Nemčijo in Italijo, je narod Jugoslavije zagotovo oni, ki najbolj napenja ušesa in zdržuje sapo, da bi bolje slišal.

Danes je druga obletnica nemškega napada na Jugoslavijo. V teh dveh letih je morala ta dežela prenašati izkušnje barbarstva iz nemških, laških in madžarskih rok, ki presegajo vse, kar se nam poroča iz najbolj krvavih stoletij preteklosti ... Seveda — nepotrebno je, in brez haska, listati po katalogih divjaštva in potem reči: res je, da je strašno na Poljskem, toda še hušje je v Sloveniji in v Srbiji.

Nikdo ne bo oporekal, da poročila o mesarjenju in o zverstvih, tudi ako so na primeren način potrjena in autentična, niso niti dobro, niti prikladno gradivo za radio oddaje. Toda če je stvar grozna, je obenem tudi neizbežna, in dejstvo, del naše tekoče zgodovine, ki bo nujno vplivalo na oblikovanje zgodovine v bodočnosti.

Lahko je poročati in navesti suhe statistične podatke o tem, kaj se je pripetilo v Sloveniji. Izredno dostojna mala zemlja je bila Slovenija, s svojima dvema milijonoma prebivalci, tako miroljubna kakor le katerikoli dežela v Evropi. Del si je prisvojila Nemčija, a del Italija. Hitler je kar na kratko ukazal, da je treba nemški del germanizirati.

Petinsedemdeset tisoč je bilo odgnanih v ozemlja osišča in njihov domovi prevzeti od Nemcev. Nadaljnih 31.000 je bilo izgnanih v Srbijo, a 8.000 otrok so ugrabili njihovim staršem in jih razposlali v neznane kraje.

Nadaljnih 38.000 je kar na lepem izginilo in danes morda niti enega od njih ni več med živimi. Preko tega pa cenijo, da je bilo še 18.000 moških odgnanih na prisilno delo in 8.000 zaprtih v koncentracijska tabori-

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih znakov!

šča, 2.000 ubitih v takozvani borbi proti komunistom in 8.000 deklet s silo odvedenih in odposlanih neznano kam.

Med onimi, ki so izginili, se nahajajo seveda vse znamenite osebnosti na vseh poljih — vse, kar so mogli poloviti na slovenskih tleh. Talci, ki so bili pomorjeni kot taki, na podlagi odločitev vojaških oblasti, štejejo 1.500 oseb.

Račun nam pokaže, da je bila v nemškem delu Slovenije ena oseba od petih ali ubita, ali pa odvedena proč, v suženjstvo.

Onemu delu Slovenije, ki je bil zaseden od Italijanov, se ni godilo nič boljše. Enaintrideset tisoč moških so poslali v deportacijo, 3.000 jih je bilo ubitih v takozvani borbi proti partizanom, skoro 1.800 talcev je bilo ustreljenih in 650 je bilo umorjenih od tajnih italijanskih agentov; oni, ki so izginili ali pa se nahajajo v zaporu, štejejo več od 6.000. Vse to od celokupnega prebivalstva od 230.000, kar iznosi zopet eno osebo od petih.

Italijanska vojaška administracija je ravno tako brezobzirna kakor nemška. Mussolini sam je izjavil v mesecu juliju v Gorici, da bo ravnal s Slovenci po načelu zakona rimskih imperatorjev, ki je zahteval usmrtitev vseh mož premaganih sovražnih plemen.

Pokolji Srbov, izvršeni od Madžarov od mesta do mesta in od vasi do vasi, in trpinčenja, ki so jih zagrešili, so stvari, ki so že znane.

Ravno tako tudi razmere v koncentracijskih taboriščih. V mesecu januarju pred enim letom je bilo na Madžarskem pobito takorekoč vse srbsko prebivalstvo. Proti koncu januarja pa so vdrli Madžari v severno Srbijo in tako grozno razsajali, da so poročila, ki so prispela na Madžarsko, globoko vznemirila tamošnjo javnost; vlada je to ogorčenje pomirila z zagotovilom, da je bilo treba energičnih ukrepov, da se ohrani mir in red. Cenijo, da so Madžari v tem mesecu poklali več od 10.000 ljudi. Ni dvoma o tem, da je odpor prebivalstva v teh krajih igral svojo vlogo in dal napadalcu povod za nasilje, toda v splošnem se je nasilje začelo še prej nego upor.

Razumljivo je, da civilno prebivalstvo ne zbeži v gozdove in se ne posveti partizanskemu življenju, da ga pobijajo kakor divjo žival, kadar pače v roke lovcev, ako ni v to prisiljeno, ako ga obup in jeza ne prižene do tega.

Nemci in Italijani niso poskušali le strahovati to ljudstvo z metodičnim terorjem. Hoteli so se iznebiti vseh njihovih voditeljev. Hoteli so uničiti vse borbene ljudi.

V začetku niso niti mislili naprej v prihodnost, razven morda na to, da bi kolonizirali to deželo s svojimi lastnimi ljudmi. Toda zdaj imajo nove motive za svojo politiko zatiranja. Prav lahko je mogoče, da leži ravno Jugoslavija na črti, po kateri bodo korakali zavezniki v Evropo. In ti neustrašni sinovi in hčere Jugoslavije, katere so bili s svojo krutostjo sami poglani v oboroženi upor, postajajo zanje vsak dan hušja grožnja.

Ob priliki obletnice napada na Jugoslavijo, se mi vidi najprimernejše, naglašati, da je ta dežela, ravno tako kakor Grčija, dala svoj doprinos zavezniški stvari že zelo zgodaj in brez računa na kakšne materialne dividende iz te duševne investicije.

Dobro pa je tudi, da se spominjamo dejstva, da nobena dežela ni bila tako zverinsko in sistematično izropana in trpinčena in da plamenov hrabrosti, ki

ŠKRAT



Na domači fronti

Z današnjim dnevom se morajo preseliti v 1091 E. 67 St. na 920 E. 73 St. k urni Nežiki. Samo ona se piše Nežika Krebel.

Ribničanje se spet razvija. Na seji društva Ribnica smo sklenili, da se kupi še za \$700. Vojnih bonдов. Pa pravijo, da naj sedaj vsem v družbi toliko žensk, kot likor jih dolijo.

Progresivni Slovenke so zadnjo soboto oslule zakaj sem nič notri djal v tole kolono za njih podružnico št. 2. Sem rekel, "saj mi niste nič povedale." Pohvalim, da imete dobre bartenderice in kuharice—posebno Mrs. Peterka.

Medvedje so prišli na usmrtitev z drugega mesta in odnesli štiri pare čevljev od Mr. Lomajerja na St. Clairju. No, saj so jih plačali. To so bili Mr. Lomajer, Mrs. Medved z Bliss Rd., E.clid, O. Majer pravi, da dokler bo on prodajal čevlje, da jih boste hodili bosi.

Prihodno nedeljo (na Cvetno nedeljo) gremo skupno v staro domovino, da vidimo očeta, mater, brate in sestre v dehu. Vzemite v vašemu mestu aeroplan, vlak, bus, štrik kar ali avtomobil—vsa pota držijo prav tam do Kollandra, in tam je Narodni dom na St. Clairju, kjer se vidimo.

Naša mati, Mrs. Frances Petrovič, bi rada dala zastojni bro ohranjen klavir—za vojaške namene. Kam se lahko pokliče? Pravim, da pridejo pogledati Joe Pogorelec.

Obrat na hrvaških železnicah

Deutsche Zeitung in Kroatija prinaša dne 19. februarja naslednjo vest:

Direkcije državnih železnice poroča, da je promet potnikov in blaga popolnoma ustavljen na liniji Plavsa-Jajce in Bugojno. Le do postaje Nova Gradiska gredeo vagoni, ki dostavljajo hrano. Na postaji Jastrebarsko je promet ustavljen tako za potnike, kakor za blago.

tam gore, ne hrani nobena pot, moč od zunaj — niti v našem današnjem svetu ali kdajkoli prej. Ako bi bilo mogoče takoj ljudi, kakor so Jugoslovani, po teptati in jim s kolom vstopati pohlevnost, bi bil Hitler morda res uspel ustvariti v svoj evropski trdnjavi neke vrste zidino, Evropo in tako dosegati zmago.

Toda stvar je taka, da on si cer drži trdnjavo, a v njej tudi ljudstva, v katerih vre tako globoko sovraštvo do tiranov, da in da plamenov hrabrosti, ki

Občinsko dete

ROMAN DOJENČKA
spisal
Branislav Nušić

ENAJSTO POGLAVJE, v katerem bi se bil skoro po dotičnem mestecu razširil glas, da je pop rodil dete.

Predno so pop, župan in trgovci prišli v dotično mesto, so obstali, da se dogovore, kaj in kako. Najprej je bilo potrebno, da se odloči, kdo bo nesel otroka v mesto. Pop ga ni mogel nesti, a Boga mi, župan in trgovci tudi nista marala. Po daljšem prepiru so se odločili, da vzame pop otroka in ga skrije pod mantilo.

Druge vprašanje je bilo, kam bi z otrokom, ko bodo sami šli k predstojniku. Odločili so se, da gresta pop in župan, štacunar pa ostane v kavarni in varuje otroka. Kupili so tudi spodobno lonček mleka in leseno žličico, da lahko nasitijo otroka, ako bi začel jokati.

Sklenili so tudi skrivati otroka kot kača nogo, da ne bi nastale govorice po mestu, in so se odločili zato, da vzamejo tačko posebno sobo, čim vstopijo v kavarno, da jih ne bi kdo motil.

Ko so tako vse uredili, gredo mirno v mesto. Edina neprijetnost, ki se jim je zgodila spodobno, je bila ta, da so srečali popa Ilija, ki je komaj izrekel svoje ime, pa se je že zadrlo otrok pod mantilo popa Pere, kot da ga je kdo navil. Lahko si mislite, kako se je vznemiril pop Pero, in skoraj bi bil izpuštil otroka, a pop Ilija je odšel svojo pot in se nepestanje oziral in čutil pri sebi, kaj je temu kmečkemu popu, ki je namesto da bi odgovoril na pozdrav, zavikal kot jarec.

"Najbrže ga je vgriznil stekel pes!" — je sklenil pri sebi pop Ilija, pa odšel dalje, se prekril in poklical Boga na pomoč, da odvrne od njega takšno nesrečo.

Ko so vstopili v kavarno, so poiskali takoj sobo, pa ajd noter! Zaklenili so se, a pop je izgovoril svoje breme na posteljico.

Kavarnarju je padlo v oči, da je pop nekaj skrival pod mantilo in da so se vsi trije takoj zaprli v sobo in tam dolgo šepetali, ali — zganil je z rameni, kot da bi hotel reči: "Naj jih vrag vzame, kaj me briga!"

Za tem sta odšla pop in župan k predstojniku, a štacunar se je zopet zaprl v sobo, da obvaruje otroka. Kako sta se pop in župan vrnila od predstojnika, že vemo, a kako je bilo štacunarju Jovi pri srcu, ko sta mu povedala svoj uspeh, si lahko mislimo. Zaklenili so zopet vrata od znotraj, sedli vsak na svojo posteljo in se začeli tiho pogovarjati.

"Jaz ga nazaj v vas ne smem nesti," veli župan.

"Pa zakaj si potem obljubil predstojniku?" vpraša pop.

"Jaz, ej — kako brate, mu ne bi obljubil? Da mi je rekel, naj odnesem vse otroke iz mesta, pa bi jih odnesel. Ne zato, ker je strog, ampak zna nekako —" pravi župan.

"Da, seveda zna, kako bi ne znal." — doda pop z resignacijo.

"Razen — ako ti župan, vzameš otroka za svojega" — veli polglasno in čisto skoz zobe pop.

"Jaz, ali jaz?" poskoči župan.

"Vzeml ga ti, pop, za svojega, ne pa jaz! Mar misliš, da sem jih malo preslišal doma zavoljo tega otroka, zdaj naj ga pa še vzamem za svojega?"

"E, potem ga pa vzemimo s seboj v vas in ga bomo še naprej vzdrževali kot občinskega rejenčka —" reče pop.

"Poslušajta moža," pravi nato štacunar važno, kot da hoče zdaj privklat v življenju nasvetovati nekaj pametnega — "kako bi pa bilo, če bi poiskali tukaj v mestu kako siromašno žensko in jej plačali nekaj na mesec, pa bi ona skrbela za otroka, in bi ga nam ne bilo treba nositi nazaj v vas."

Oba dvigneta veselo glavi in pogledata Jovo vsa v čudu, kot da vidita človeka, ki je iznašel železnico. Jovo se ohrabri in vstane s postelje:

"Tako mislim jaz, vidva pa — kakor hočeta."

"E, Jovo, Bog Ti naj da srečo," pravi pop.

"Ta je pametna, Jovo," reče župan.

In zdaj nastane zopet šepetanje. Dogovorili so se, da ta večer ne gredo v vas, temveč da ostanejo tukaj, da pop sedi in varuje otroka, župan in Jovo pa da gresta po mestu in poiščejo kako siromašno žensko in se z njo pogodita.

Predno sta odšla župan in Jovo v mesto, odide Jovo še po lonček mleka, da bo imel pop s čim nasititi otroka, ako bi začel plakati. Nato pa sta odšla in pop se je od znotraj zaklenil.

Pop sedi uro, dve uri, pa ko je otrok zaspal, se tiho splazi iz sobe in zaklene za seboj vrata. Vstopi se pred vrata krčme in pogleda na levo in desno, ali še ne gresta župan in Jovo, ker

Ameriško vojaštvo na afriški fronti



Na gornji sliki vidimo pozicijo neke ameriške baterije v bližini Gafse v Tuniziji.

mu je bilo že dolgčas samemu v sobi. Kmalu bo večer, a njih še ni od nikoder.

Stoji tako pred vrati, pa pride krčmar bolj nizek, povaljan človeček s široko odpetim oprsnikom, ki mu je služil za suknjo.

"A... ti, imaš kaj na prodaj, — pop?" ga vpraša krčmar navidez zelo nemarno in se dela kakor da gleda v nebo, a z enim očesom mežika in gleda popa, da bi mu bral kaj z lica.

"Kaj, brate?" vpraša pop.

"A tisto —"

"Kaj tisto?"

"I, tisto, kaj se delaš neumnega — tisto, kar si prinesel pod mantijo, kar imate zmeraj zaprto v sobi —" reče krčmar in se zagleda popu naravnost v oči.

"A, ne... zagodnja pop, "tisto je tako... kako bi dejal... naša privatna stvar ali... bolje rečeno... občinska stvar," se začne pop zvijati.

"Pa da, to bo menda res," doda krčmar in toliko, da mu ne namigne in ne nadaljuje:

"To mora biti važna stvar, ker vidim, da se vsak trenutek zaklepate in se dosti pogovarjate."

"Pa da —" doda pop navidez malomarno, a v ta mah je zatrepal in napel ušesa. Ni se zmotil, iz sobe zasliši Miličev pisk in zbeži tja kot besen, zaklene vrata za seboj in začne pitati Miliča z mlekem.

Krčmar se je čutil že popovim odgovorom, ali zdaj ga to popovo obnašanje tako iznenadi, da pogleda za njim in pomisli pri sebi:

"Aja, to pa niso poštene reči!"

Da je tudi on slišal otrokov pisk, bi mu bilo mogoče vse jasno, ali on ni slišal — zato gre za popom in pride pred vrata njegove sobe, da bi poslušal, ali ničesar ni slišal. Poskušal je tudi pogledati skozi ključavnico, ali ničesar ni mogel videti. Potem se je vrnil v krčmo, in ker je bil že mrak, je rekel dečku, naj prižge svetilko, a sam gre pred vrata, majaje z glavo, s čemer je izražal neko sumnjo in strah.

(Dalje prihodnjic)

Oglašajte v...
Enakopravnosti

Nemške skrbi in težave

SMYRNA, 7. aprila (NYT).

O prvih gorkih aprilskih dnevih, se je v gorskih predelih Jugoslavije, Grčije in Albanije nanovo razvnela partizanska vojna; narasli potoki in reke spreminjajo slabe balkanske ceste v močvirje, na katerih se mučita nemška armada in organizacija Todt, da bi zamašile nevarne luknje v obzidju "evropske trdnjave".

Poročila obveščevalne službe, prihajajoča iz Bolgarije, Grčije in Jugoslavije, a tudi iz Rumunije in Madžarske, dajejo splošno sliko mrzličnih naporov s strani osi, da zažene organizacijo oboroženega upora v Jugoslaviji, Grčiji in Albaniji, ter da zatre nezadovoljnost in opozicijo na Madžarskem, v Rumuniji in Bolgariji.

Nacistični krogi v Carigradu zdaj odkrito priznavajo, da so ogromne vrzeli v vrstah specialno izurjenih nemških čet, parašutistov in drugih, o priliki zavzetja Krete, ki je sledilo nepričakovanemu odporu Jugoslavije, ter dolga grška kampanja pred dvema letoma preprečile nemški napad na Turčijo; tudi napad na Rusijo je bil radi tega zakasnen za najmanj pet do šest tednov.

Danes se Nemčija pripravlja na obrambo in zida utrjena oporišča. Na Balkanu so Nemci zbrali armado sestavljeno iz Nemcev, Bolgarov, Italijanov in Hrvatov, pod enotnim poveljstvom Feldmaršala Erich von Monsteina ali generala von Heardesa. Ako se vojna sreča ne obrne, bodo te čete jedro obrambe osi, ki se razprostira od Sredozemskega morja na Balkan.

KAKO GLOBOKO JE MORJE?

Srednja globočina morja znaša 3.400 metrov. Največja do zdaj znana globočina v Velikem morju znaša 9.430 metrov.



Pomagajte k čimprejšnji zmagi nad sovražnikom

NAJ VAŠI DOLARJI OHRANIJO ŽIVLJENJA FANTOV, KI SE BORIJO NA BOJNEM POLJU

V teku je sedaj druga kampanja za vojno posojilo. Te vojne obveznice so po \$25 in sleherni bi si moral prizadevati, da si jih nabavi. To je posojilo vladi — z njim boste ne le pripomogli do hitrejše zmage ampak vsak dolar tako vložen, bo dolar manj za inflacijske namene.

Podrobnosti vam bodo razložili uradniki na lokalnih bankah.

—Ta oglas je brezplačno dala na razpolago—

ENAKOPRAVNOST
SLOVENSKI DNEVNIK



NOVICA

IMA LE TEDAJ
SPLOŠNO VREDNOST
KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tožadavno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo
brezplačno

SQUIRE EDGE GATE—Miss Tricolet Is All There



P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN—I. DEL

— A njegovo drugo ime? ... njegov priimek?

— Njegov priimek? ... Mi ni znan, gospod ... Meni je ime Claudinet ... Moj stric Slimak in teta Zefyrina sta mu oče in mati; vsaj on ju tako kliče.

Ramon se je opotekel, kakor pod silnim udarcem.

Slimak! To čudno ime! ... Kaj ga ni že slišal? Ali ni bilo to ime, ki mu ga je povedal vlomilec v oni tragični noči, ko je Ramon za vedno zavrzel ubogega otroka?

Mnogo let je bilo že minilo, vendar mu je pa to ime še vedno zvenelo v ušesih.

Slimak! Da, dobro se spominja ... Nobenega dvoma ni bilo.

Tedaj je pa obšlo Ramona nepopisno veselje in obenem groza. Bil je ves srečen, da je končno našel izgubljenega otroka, obenem se je pa bal, da utegne doživeti novo razočaranje.

— Sicer pa, — je pomislil, tudi če je to otrok, ki sem ga spodil od hiše, saj ni moj sin.

Bil je zopet miren, skoraj hladen. Šlo je samo za izpolnitev dolžnosti, za to, da se pravi pretirano stroga kazni. In tudi za pomirjenje vesti, čeprav sam tega ni hotel priznati.

— Ljubo deo, — dejal Claudinet, — tvoji sorodniki najbrž niso vedeli, da je pot tako dolga ... Pošljem ti koga na pomoč ... Spremim te do doma, ker hočem pojasniti tvojim sorodnikom, zakaj si se zakasnil.

Spotoma je zavil Ramon z dečkom v gostilno in mu kupil jesti, postrežek je pa ta čas odpeljal voziček do sirotišnice sv. Ane; tam mu je bilo naročeno počakati, dokler ne pride Montlaur z dečkom.

— Ah, gospod, — je dejal Claudinet v gostilni Ramonu, ne da bi vedel, kako naj se mu zahvali za prijaznost, — če bi vedeli, kako dražesten je Milček! Često si mislim, ko ga opazujem, da ni z istega sveta, kakor smo mi.

— Če je sin tvojega strica, je vendar iz tvoje rodbine, tvoj bratranec.

— Da, to je res. Vendar pa, gospod, če bi z njim govorili, bi priznali, da je med menoj in njim velika razlika. Zdi se mi neverjetno, da bi bil Milček sin strica Slimaka.

— Kaj torej misliš? — Ne vem, gospod, zdi se mi pa, da se spominjam časov, ko sem bil v komedijanskem vozu sam.

— V komedijanskem vozu? — Da, teta Zefyrina je vedeževala. Imeli smo komedijanski voz, ki smo ga prodali. Baš zato se selimo.

Slimak ... Vedeževalkin voz ... se je spominjal Ramon. To se je ujemalo, to je bil poklic, ki ga je omenil takrat vlomilec.

— Da, — je nadaljeval Claudinet, — čim bolj o tem razmišljam, tem točneje se spominjam. Ne, prav gotovo takrat nisem bil z bratrancom ...

Bilo je nekega pomladnega jutra, ko je nenadoma prišel k nam. — Nekega pomladnega jutra, praviš? — Veste, gospod, morda je prišel od svoje dojile ... Stric Slimak nam je dejal tako.

Točnejših informacij Ramonu ni bilo treba. Vse, kar mu je povedal Claudinet, je pričalo, da je na sledu, da se mu bo posrečilo najti zavrženega otroka.

— Pojdiva skupaj k tvojim sorodnikom, govoriti moram z njimi. — O Milčku? — Da, o Milčku! — Pa vendar ne mislite, da se motim. Ali morda kaj veste o njem, o njegovih starših? — Morda. — Ah, kolika sreča! — je zašepetal Claudinet ves srečen pri spominu na svojega dragega prijatelja. — Če je tako, gospod, pa le brž pojdiva ... Morda bom tepen zato, ker sem vam vse to povedal, toda kazni se ne bojim, saj sem je že vajen.

Prispela sta do sirotišnice sv. Ane, kjer je Ramon plačal postrežku in ga odslovil. Claudinet je pa pograbil jermen in se vpregel v voziček.

Montlaur je hotel, da bi postrežek odpeljal voziček do dečkovega doma, deček je pa prosil, naj postrežka odslovi. Zefyrina je že čakala Claudineta na pragu. — Požuri se no, lenuh ti nemarni! — je kričala. — Kaj si pa počel, da te tako dolgo ni bilo? ... Pa vendar nisi bil zgrešil poti?

In še preden je mogel deček odgovoriti, je pripomnila: — Le urno ... pomagaj mi brž izprazniti voziček.

Montlaur se je bil ustavil obenem s Claudinetom. Zefyrina ga je zagledala in obrnila se je k njemu. Ramona je spreletel mrz pri pogledu na mišičasto žensko.

Toda takoj je premagal ta odpor in se ji odločnih korakov približal.

— Gospa, govoriti moram z vami, — je dejal; ali bi mi hoteli žrtvovati nekaj minut?

Ramon je napravil na Zefyrino močan vtis. Njegov strogi glas in odločni nastop sta jo osupnila. Takoj je pomislila, da je prišel detektiv, in strah jo je obšel. Kaj neki je hotel od nje?

Prvi hip se mu je hotela upreti. Toda instinktivna groza, ki jo čuti vsak lopov pred policijo, zlasti pa pred detektivom, ji je brž pregnala vsako uporno misel.

Ramon je čakal na njen odgovor, upirajoč v njo pogled, kakor bi hotel videti na dno njene duše.

— To bi bilo nespametno, — je pomislila takoj; — vsakega pritepenca se pa res ne smem ustrašiti.

Prisiljeno se je nasmehnila in odgovorila: — Na razpolago sem gospodu detektivu ... mojega moža, slučajno ni doma. Toda to nič ne de, na vsa vprašanja lahko odgovorim sama ... Če ima človek mirno vest, lahko hodi ponosno dvignjene glave in nikogar se mu ni treba bati. Če želite, lahko vstopite ...

Ramon je takoj spoznal, da bo izvil iz babnice točnejše podatke, če bo videla v njem detektiva. Zato ji ni hotel povedati, da se moti. Sledil je čarovnici v njen breg.

— Ali je pri vas deček Milček po imenu? — jo je vprašal takoj, čim sta vstopila.

— Da, gospod, — je zajec-ljala.

— Kako je pa prišel k vam? — Zefyrina ga je v zadregi gledala, ne da bi vedela, kaj naj odgovori. Milček ... vražja strela, naj bi lahko odgovorila, da je njen sin. Imela je krstni list, ki bi njeno trditev podprl.

Toda Slimak ji je čisto dejal, da pride ta krstni list prav samo kadar zahtevajo orožniki od potujočih komedijantov dokumente. Tu je pa šlo za nekaj drugega. Škoda, da ni bilo Sli-

Vojaški psički



Na sliki vidimo pse, tako zvané "mascote" ameriškega vojaštva v San Angelo, Tex.

maka, on bi že vedel, kako in kaj je treba storiti.

Zdelo se ji je, da bo še najboljše, če pove vse po pravici.

— Kako je prišel ta otrok k vam? je ponovil Ramon.

— Bože moj, gospod, — je odgovorila v zadregi, — to je kaj enostavno. Osem ali devet let je tega ... ne spominjam se več dobro, ko sva prevzela z možem tega fantiča, ker so ga starši zavržli.

— Kje pa? — je vprašal Ramon z drhtečim glasom.

— Kje? ... Čakajte, da se spomnim ... bilo je ...

— Morda v Boulogni, a?

— Vse ve, — je pomislila Zefyrina. — Prav sem storila, da ga nisem hotela vleči za nos.

— Veste, gospod detektiv, to ni izključeno ... Zares ... da, morda je bilo v Boulogni ... Trditi pa tega ne morem ... Zagotavljam pa vas, da z možem nisva pri tem ničesar zakrivila.

Pravica nama ne more ničesar očitati.

Ramon se je ves tresel.

Končno je torej le dosegel cilj, ki ga je tako dolgo zaman zasledoval. Bil je že na sledu otroku, ki ga je bil zavrzel.

— Pomirite se, gospa, — je nadaljeval na videz mirno. — Ni moj namen nadlegovati vas zavoljo tega otroka. Evo, za kaj gre ... Neka bogata rodbina me je naprosila, naj poiščem siroto, ki jo hoče očitno adoptirati. Slučajno sem zvedel za usodo dečka, ki o njem govoriva, in to me je privedlo k vam.

— Da, gospod detektiv, razumem dobro.

— Ali bi mogel videti tega otroka? — je vprašal.

— Zdaj ga ni tu, — je odgovorila Zefyrina, ki je takoj spoznala, da brez Slimaka ne bo mogla nadaljevati pogajanj z detektivom.

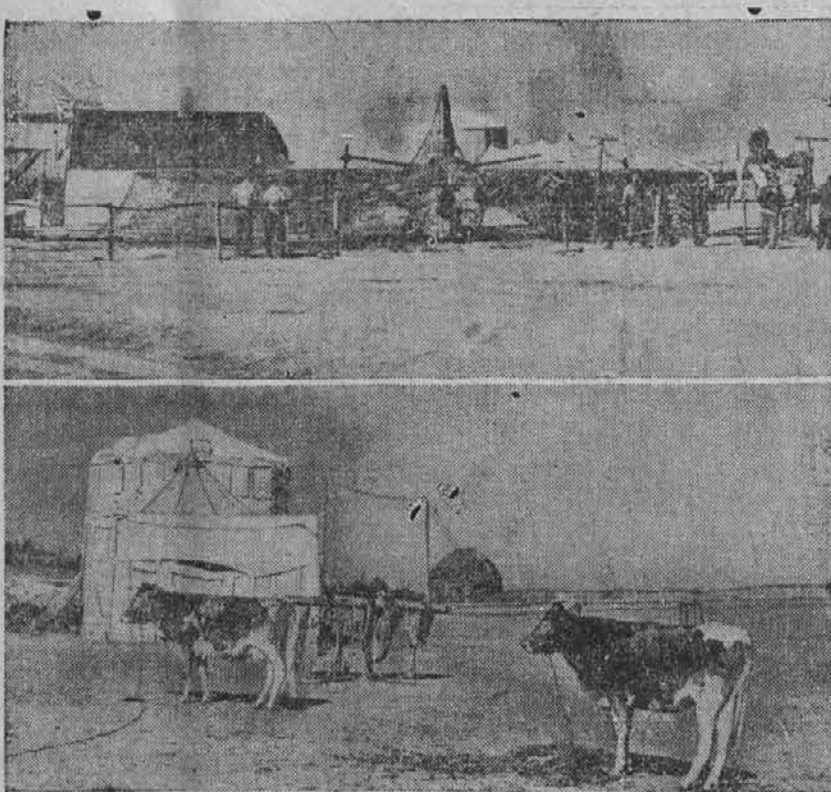
— Kje pa je?

— Pri svojem očetu, pri mojem možu.

— Ali bi se z možem hotela ločiti od njega?

— Ah, gospod, zelo rada ga imam. Toda moj mož vam od-

Popravljanje poškodovanega letala



Gornja slika, ki kaže lep in miren prizor na farmah, predstavlja v resnici kamuflažno delavnico za popraviljanje poškodovanih letal na nekem letališču v S. Carolini. "Farmska hiša," kakor tudi "hlev," vse je improvizirano, da izgleda kot resnično.

govori bolje, on vam pojasni, kako in kaj je s to zadevo.

— Saj vam rad plačam, kar bo treba.

— To se ve, gospod. Toda jaz sem samo ženska, jaz v takih primerih ne morem odločiti. Pomeniti se morate z mojim možem.

— Ali bo drevi doma?

— Dvomim, gospod. On je ... zunaj ... Moj mož je brusar in mora hoditi od hiše do hiše, če hoče kaj zaslužiti. Če bi hoteli priti jutri zvečer, bi možu povedala in počakal bi vas.

Ramon je spoznal, da od te babnice ne bo ničesar zvedel.

— Pridem jutri zvečer ob osmih, — je dejal in odšel.

Claudinet je storil prav, da se med pogovorom ni prikazal. Če bi bil osumljen, da je on privedel detektiva, bi bil pošteno tepen.

— Vražji policaj, — je pomislila Zefyrina ... Človek nikoli ne ve, kaj prav za prav hočejo takile tiči ... Zaviti mu vrat ali pa prisiliti ga, da pride z barvo na dan ... K sreči je Slimak prebrisan ... In tudi Panoufle je fant od fare ...

Ni ga treba učiti ... Če jima pa preti nevarnost, si bosta že znala pomagati.

Ramon se ni vrnil v hotel, temveč je v restavraciji malo prigriznil, potem je pa hodil dolgo brez cilja po mestu in šele ko je bil že močno utrujen, se je počasi vračal proti hotelu.

Legel je, hoteč zaspiti, pa dolgo ni mogel. Ko je končno zaspal, so ga mučile težke sanje. V sanjah je slišal glas ubogega otroka, ki ga je zdaj preklinjal, zdaj zopet šepetal besede odpuščanja, pa tudi glas nesrečne matere, ki je med krčevitim ihtenjem ponavljala njegovo in Milčkovo ime.

Komaj se je zdanilo, je bil že oblečen in pripravljen k odhodu. Krenil je v mesto kar na slepo, srečo in slučajno ga je zaneslo k Boulonskemu gozdu.

Naključje? Ali pa ni bil to v resnici tisti usodni nagon, ki

Padalec je obvisel



Na sliki vidimo vojaka padalca, ki je obvisel s svojim padalom na nekem drevesu. Slika je bila posneta na manevrih v Louisiani.

žene vsakega zločinca tja, kjer je storil zločin?

Prišel je do knežjega parka in zagledal pred seboj dobro znano hišo. Na vratih je bil nalepljen listek, da se odda hiša v najem in da dobe interesi vse potrebne informacije pri hišnici.

Hišnica mu je dala kar ključ, če, proseč ga, naj si sam ogleda hišo. In tedaj se je Ramonu zazdelo, da se sanje prejšnje noči nadaljujejo.

Vstopil je v prazno sobo, kjer se je bila pred leti sesula njegova sreča v prah. Helena in mati sta stali takrat pred njim on je držal v roki usodno pismo. In preživljal je vse stranske ure tiste tragične noči. Sam ni prav vedel, kako dolgo je stal tako zatopljen v svoje misli in spomine. Kar je ves izmučen planil iz sobe in zaklical:

— Odpustita mi! ... Odpustita mi!

(Dalje prihodnjik)

Mali oglasi

Izurjeni operatorji

na
BORING MILLS
(Horizontal in Vertical)
VELIKIH STRUGALNIKIH
RADIAL DRILL
Plača na uro, poleg "overtime."
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priklasite.

Wellman Engineering
7000 CENTRAL

Moderno

hišo za 2 družini; blizu E. Park Drive, od boulevarda, se prodaja hitremu kupcu po zmerni ceni.

STRAINIC REALTY CO.
18000 Lake Shore Blvd.
Ivanhoe 6561

Rad

bi zvedel za naslov Antona Jeriha, doma iz vasi Prežganje, občina Litija, živi nekje v Joliet, Ill., in ako bi slučajno sam to čital ali pa če bi kdo drugi vedel za njegov naslov, je prošnja, da mi sporoči. MIKE ZUPANCIC, 6026 St. Clair Ave., Suite 3, Cleveland, Ohio.

Želim

kupiti 1940 ali 1941 avto. Plačam v gotovini. Pokličite HE 8. 3756.

Otvoritvena posebnost

STENSKI PAPIR, preko 1000 novih 1943 vzorcev na izbero. Posebnost od 1/2 do 1/2 cenjeje. NATIONAL WALL PAPER & PAINT CO. 6922 St. Clair Ave.

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Uradniki za leto 1941 so sledeči: predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Krasovec; tajnik Frank Bavec, 1097 East 66 St. Henderson 9183; blagajnik in zapisnikar John Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki John Lokar John Sterle in Charles Koman.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, št. 4 staro poslopje. Društvo sprejme nove člane od 16 leta do 45 leta s prosto pristopnino ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača \$200.00 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore za \$1 mesečine. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki.

Za nadaljne informacije se obrnite na društvene odbornike.



Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENDICOTT 3113



Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitro postreženo. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Mali oglasi

Voznik dobi delo

Takoj se sprejme voznika, ki bi s trukom razvažal mehko pljajo. Unijska plača in ure. Zglasite se pri Double Eagle Bottling Co., 6517 St. Clair Ave.

Ženska ali moški

dobi delo v gostilni za čiščenje prostorov. Dobra plača. Vprašajte se pri KMETT MINT TAVERN, 397 E. 156 St.

Proda se hiša

s 6 sobami in takozvano "summer kitchen." Hitremu kupcu se prodaja po zmerni ceni. Zgledite se na 1018 E. 76 St.

HIŠE NAPRODAJ

Za dve družini, 9 sob; 5 spodaj in 4 zgoraj; garaža za 3 avte. Hiša se nahaja na Trafalger Ave., blizu Euclid Beacha. Cena \$6500.

Hiša za eno družino, 6 sob; v lepem kraju na Parkgrove Ave., blizu Euclid Beacha. Se prodaja za \$6000.

Za podrobnosti se obrnite na

DANIEL STAKICH
15813 WATERLOO RD.
KENMORE 1934

Farmers Poultry Market
Vogal SUPERIOR in E. 43rd St.
KOKOSI, RACE, GOSKE,
PURMANI IN JAJCA
Prodajamo na debelo za ohoete in priredbe.

Pridite in oglejte si našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odpri to ob večerih

RED-ITCHY-SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!

First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching, soreness and start of oozing. Heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years. First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or double your money back. When excess stomach acid causes heartburn, indigestion, gas, sour stomach and nervousness, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for prompt relief—acid neutralizers like those in Bufferin Tablets. No laxative. Bufferin brings comfort in 5 minutes or double your money back on return of bottle for cash.



Q. Can Stamps of various denominations be placed in one album?

A. More than one denomination in an album greatly increases the work and cost of redisplaying it. Please, therefore, don't mix denominations.

Q. May a minor designate a co-owner or beneficiary?

A. Yes, if the purchase is made by the minor from his own wages or earnings.

Q. Do I lose my investment if my War Savings Bond is lost, stolen, or destroyed?

A. Not upon satisfactory proof of loss or destruction, the Treasury Department will issue a duplicate, usually without requiring a bond of indemnity.

Q. May I register the name of a beneficiary on a Bond without his knowledge?

A. Yes. Records of War Savings Bonds are confidential. It is not necessary for the Treasury to contact the beneficiary during the owner's lifetime. Only individuals may be named as beneficiaries. No associations, churches, or clubs may be so named.

Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

WSS 7074 U. S. Treasury Dept.

FOR BEAUTY

see

OLGA'S
BEAUTY SALON
15302 Waterloo Road

or

JELERCIC
FLORIST
15302 Waterloo Road

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!